

ÁRPÁDHONI KERTÉSZLAP

Az Árpádhoni Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapja.

HUNGARIAN GARDENERS JOURNAL.

Official Paper of the Hungarian Farmer Association of Árpáds' Home,
and the Albany Farmers Association Ltd. Independent Shippers.

2. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM.

APRILIS, 1914. HAMMOND, LA.

VOL. 2. NO. 4

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 9, 1913, AT THE POST OFFICE AT HAMMOND, LOUISIANA, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Alleluja.

HUSVÉT, a keresztény egyházakban Krisztus feltámadásának emléknapja.

A magyar elnevezés onnan származik, mert a hívők a feltámadás emléknapját megelőző böjt után e napon kezdték meg a húsevést. Már a kereszténység első századai óta vita támadt a Husvét megtartásának ideje miatt, míg abban a niceai zsinat 325. határozatot nem hozott és pedig oly képen, hogy a Husvét mindig azon vasárnapon tartassék, amely a tavaszi éjnap egyen utáni holdtöltére következik; ha pedig a zsidók paszkája is e napra esnék, akkor a reá következő vasárnapon. Így a Husvét mindig márc. 22. és ápr. 25-ike közé esik. A Husvét idejének minden évre való kiszámítása annyiban fontos, mert ennek korábbi vagy későbbi megtartásától függ az egész év mozgó ünnepeinek berendezése. A Husvét kezdésétől fogva a kereszténység legnagyobb ünnepe, a megváltás és a feltámadás tekintetéből a hívőkre nézve nagy jelentőséggel bír. Azért a Husvétot az arra való előkészületül a nagyböjtt, vagyis a magabaszállás és a bűnbánat ideje előzi meg. A Husvét előtti hetet nagyhétnek nevezzük, a megváltás nagy eseményeinek emlékére. Ennek főnapjai a virágvasárnap, a zöldesütörtök, a nagypéntek és a nagyszombat. A Husvétli szertartások központja a feltámadási körmenet, amelyet a nyugati egyházban nagyszombaton este felé, a keletiben Husvét vasárnap reggelén tartanak. A hajdani keresztények Husvét napján e szavakkal köszöntötték egymást: Krisztus feltámadt! amint ez a keleti egyházban még most is divik. A katolikus egyházban a feltámadás fölötti örömmel mintegy jelszavát az ALLELUJA képezi. A Husvét napján szokásos bárány, kalács tojás és másféle elcdek szentelésének jelképi értelme van. A Husvétli bárány Jézus t jelképezi, akinek előképe volt ama bárány, amelyet a zsidók Egyiptomból való kiköltözésük alkalmával ettek; a kalács Jézus feltámadása eseményén alapszik, aki feltámadása után tanítványi lak megjelent, a kenyeret megáldás velük evett; a tojás pedig a beőle kikelő madárral a sirjából feltámadó Krisztust jelenti. Ezzel függ össze a himestojás készítése is. Régente a Husvét vasárnapot követő hét ünnepként tartották: Mária Terézia országaira nézve XIV. Kelemen pápa 1771. csak két napra rendelte.

A Spárga-termelés módja.

IRTA: ÉRDUJHELY MENYHÉRT.

Első a talaj kérdése. A spárga nem nagyon válogatós a talajban. Azért ha valaki saját szükségletére akarja termelni, bárhol is termelheti. De még ha eladásra termeljük akkor is boldogulunk vele bármily talajon! Csak trágya legyen bőven. Ott van Magyarországon az egyik legszebb spárga-ültetvény. Buda-Órsön a hegy oldalon termelnek első rendű finom spárgát. Én magam is termeltem Pestmegyében az édes anyám szőlőjében spárgát vörös homokon. A vörös homok sovány csekély termő-erejű föld. De erősen trágyaztuk. Gyönyörű, hüvelyk-ujnyi vastagságú spárga termet rajta.

Mindazáltal a ki nagyban, sommás eladásra akarja termelni a spárgát, annak jó minőségű földet kell választania. Akkor dúsán fog teremni az ültetvénye. Szükséges az is, hogy a talaj meleg fekvésű legyen. Legcél-szerűbb spárga-ágyának a dombok déli lejtője. Az is fontos, hogy talajvíz ne érje a spárga-gyökereit, mert elpusztulnak.

Második kérdés a talaj előkészítése. Csak jól megművelt földbe ültessük a spárgát. Magyarországon sok helyen fészkekbe ültetik. Azonban ennél sokkal célszerűbb az árkokba való ültetés. Ezt újabban Magyarországon is kezdik alkalmazni, Amerikában pedig mindenütt árkokba ültetik a spárgát. Könnyebb művelés céljából a szántó földek egész hosszában árkokat húzunk. Oly formán, hogy egy-egy spárga gyökér a másiktól 4 láb távolságra essék a sortávolságban is. Az árkok mélysége legalább másfél láb legyen. De lehet két láb mély is, mivel a spárga gyökerei mélyen lehetnek. Az árkok szélessége másfél láb lehet. Mikor már véges-végig meghúsztuk az árkokat, azok alját megrakjuk érett trágával. Legjobb erre célra a keverék trágya. A kertészek ezt komposzt trágának nevezik. Ez úgy készül, hogy a trágát homokkal, vagy földdel megreteszik. Mikor megérett, olyan, mint

a legfinomabb kerti föld. Ilyen érett keverék trágát hintünk az árkok aljára. Minél bővebben szórjuk, annál vastagabb és gyengébb spárgát kapunk. Lehet hét hüvelyk vastag rétegben rakni a keverék trágát az árkok fenekére. A miután jól megtapossuk. Földre két hüvelyk vastagon földet terítünk. Ebből a földből ökölnyi nagyságú dombokat csinálunk. Ezekre a kis dombokra ültetjük a spárga-gyökereket.

Harmadik kérdés az ültetés. Mikor már el vannak készítve az árkok, minden négy láb távolságra összemarkoljuk az árkokban levő földet és összeszorítva, ökölnyi nagyságú dombot csinálunk. Erre a dombocskára ültetjük a spárga-gyökereket. Úgy ül a gyökér a halmocskán, mint egy ember, a ki dombra ül és a lábait elölgátja. A spárgatőnek a gyökerei is úgy leölgnek a halmocska oldalán. Vigyázzunk, hogy a spárgatő rügyei a halmocska közepe fölé essenek, mint a dombon ülő embernek a feje. Miután sorba 4-1 láb távolságra leraktuk a spárga gyökereket, ráhúzzuk a földet és a gyökereket 3 hüvelyk vastagon betakarjuk. A gyökerekre húzott földet a lábunkkal kissé megtapossuk. Ebből áll a spárga ültetése.

A ki hamar akar termést kapni a spárga-ültetvényéről, az három éves gyökereket ültessen. Azonban lehet 1-2 éveseket is ültetni. Azt ajánlom: ültessen be kiki egy negyed holdat három éves gyökerekkel. Ugyan akkor vessen spárga magot. A magról kelt spárgát kapálja szorgalmasan. Egy év múlva a magról kelt spárgájával ültessen be 2 holdat. Ültetés után 2 év múlva kap a 2 hold ültetvényéről 6000 tallért.

Negyedik kérdés a spárga-ültetvény gondozása. Az ültetés után a spárga-sorok fölött két hüvelyk mélységű árkok marad. A föld egy része első esztendőben a sorok közt marad. Bakháttal képez; mint Magyarországon a régi mód szerint kezelt szőlőkben

Felhatása a 4. oldalra.

Árpádhoni hírek.

FELHÍVÁS.

Felkérjük magyar honfitársainkat, hogy a megőrtént vagy történelmi csemé-nyekről bennünket idejkorán értesíteni sziveskedjenek.

Lepink hasábjait teljesen díjtalanul veheti igénybe bárki közérdekű ügyekben.

Ingyen föld. A washingtoni gazdasági miniszterium (United States Department of Agriculture) April 14, 1914. kelt levelében arról értesíti lapunkat, hogy figyelmeztessük a települni óhajító honfitársainkat, miszerint ne üljenek fel az Oregon államban, Deschutes és Paulina nevű rezervációkban megnyitott ingyenes állami földek telepítési mozgalmaira, mert bár tény, hogy 400 ezer acra területű föld lesz felosztandó homesteadokra, de a föld oly silány termőképességű, hogy azokon megélni lehetetlen lesz, és amellet a legszegényebb kezdethez is legalább 1000 dollár tőke kell. **Ingyen szállítási jegyről szó sem lehet!** A levélnek legfőbb pontja, szóról-szóra így hangzik: „Editor, Árpádhoni Kertészlap, etc. etc. It would, of course, be desirable if these Hungarian farmers could have an opportunity to secure land, but the land formerly in the Deschutes and Paulina forests is too far away from most of them to be available and even if they were on the ground the problem of making a living would be difficult.”

Árpádhonban a számacsa-szüret nemcsak arról nevezetes, hogy öröm és megelégedést hoz, hanem azért is fényes megörökítésre méltó, mert akkor szokott Hymen, a házasság istene ellátogatni fiataljaink közé; tavaly kat pár áldozott neki, ez évben pedig csak három argoszi, illetve árpádhoni szép leány veszi fel a menyasszonyi koszorút és pihegő kebellet mondja ki a „holtomiglan” szót! Árpádhon első leányszülöttje, a bogár-

szemű Maklár Enniska, Maklár László és Tóth Mária leánya, férjhez megyen Stróbel Rezsőhöz, Stróbel Adolf és Rédel Terézia fiához; — Paul Emmuska, Paul Mihály és Bagaméri Emília leánya férjhez megyen Varga Lajoshoz és Majerling Iluska, Varga Péterhez, Lajos öccséhez. Kívánunk nekik hosszantartó boldogságot — és sokasítsák meg Árpádhon virányos rónáit, miként Juda, Jákob fia, a zsidó nemzetséget.

Hol települünk? Az elmúlt évben New Mexico Roswell vidéke jött nyilvánosságra, mint Magyar telepítésre alkalmas hely. Árpádhonból egy hármastagu bizottság, az öreg Stróbel Adolf, Tien János és Ifj. Novák József személyében el is mentek Roswellba, — és midőn a vidéket, a piacot, a talajt tüzetesen átvizsgálták, azon határozatra jutottak, hogy „bár sok vidéket láttak, de Árpádhonnak megközelíthető mását még nem szült a világ.” A 100—100 dolláros utiköltségek megkönnyítették bár erszényüket, de tapasztalatban mégis nyertek, megtanulták, hogy egy másik Árpádhon még nincs Amerikában, és ha van is, nincs benne árpádhoni élet! Tien János és Ifj. Novák József mihelyt vissza jöttek, nyers 20—20 hold földet vásároltak; még nincs annak egy éve s ime Ifj. Novák József mainapig több mint 500 dollárt kapott a számacsóból, és úgy látszik, hogy az 1914. évben Ifj. Novák József lesz a számacsa király! Az elmúlt évben Prokop András hordta a koronát, míg 1912. évben az öreg Stróbel Adolf bácsi, ki hiteles bevallás szerint, holdankint 600 dollár tiszta pénzt nyert. Tien Jánosnak is hasonlólag megy sora; előléptették Megyesy Istvánnal a „Gazdasági Egyesület” ez évi managerjével, bárói rangra. Mindannyian Árpádhon örökön-örökös öreg és a sirig hű lakói óhajtanak lenni! Már most hol települünk?

FIGYELEM!!! Zalay I. Zoltán NINCS MEGHATALMAZVA az „Árpádhoni Kertészlap” számára hirdetés vagy előfizetési pénzeket felvenni s azokat nevünkben nyugtanni. Zalay egy elszállított egyén, s bár feltett szándékunk a rossz és becsületbe vágó híreket nem közölni, annak dacára mégis — példának — leközzöljük az angol lapok és egyéb híradások nyomán Zalay I. Zoltán viselt dolgait, hogy honfitársaink abból levonják az ítéletet.

DIED. Zalay—Of a sudden illness, on Sunday, March 1, 1914, at 12:15 o'clock a. m. Zoltan Emery Zalay; aged 29 years, a native of Budapest, Hungary. He was a teacher in the Hungarian Settlement School near Hammond, La. Funeral private, from 3684 Prytania Street, Monday, March 2, 1914. New Orleans, March 18; 1914. Mr. Theodore A. Zboray, Hammond, La.

Dear Sir:— On March 5th, Z. E. Zalay, representing himself to be your printer, borrowed \$1. 65 of us to pay car fare home, and promised to remit the next day — we have heard nothing from him since. Can you use your influence to have him remit as promised, and greatly oblige? Yours etc., E. C. Palmer & Co., Ltd.

Nagyon becses vendége volt gyarmatunknak április hóban. Ugyanis Pásztor Árpád ur, a Budapesten megjelenő „Est” című napilap szerkesztője és kedves neje önnagysága ismert Amerikai körutjukban, még mielőtt visszatérnének az Ó-hazába — meglátogattak bennünket. Szívünk örömmámorban rengtet, amidőn a szeretetre méltó vendégek ecsetelték utjuk célját; fárasztó apostoli munkát végeznek, hiszen nem más a tervük, mint amit mi is számtalanszor hangoztattunk, hogy az amerikai magyarság zöme, vagy térjen vissza ősi fészkebe, vagy alakítson önálló, nagyszabású Magyar gyarmatokat, ahol ki-ki megtalálja a maga mesterségét. Egyszóval utánoznunk kell a más, a kulturában régen fölénk kerekedett nemze-

teket, mint pl. a Cseh nemzetet, kik Omaha tőzomszédságában 30,000 lelket számláló Cseh-Prágát alapítottak; itt Louisianában pedig az összes Cseh lapok és lelkészek bevonása és vezetésével világra szóló Cseh gyarmatot létesítettek az összes J. Lahroy Slusher társulat uradalmain, Rapides megyében. Ezen államilag, Amerikában egyedül elősmert telepítési lap minden eszközt meg fog ragadni, minden e szakba vágó közügyet megvilágítani, hogy a mezei munkára születt — és a világ legjobb földészét, a Magyar, vagy vissza vezesse hazájába az eke szarvához, vagy alakítson nekik itt biztos megélhetéshez vezető gyarmatokat; és éppen csak azért kértük föl főtisztelendő Érduj-

Folytatása a 3. oldalon.

Gyümölcs-Fák!

Mi vagyunk a legnagyobb gyümölcs -FA- kereskedők a DÉLEN A mi kertészetünk ALABAMA, FLORIDA és TEXAS Államokban van.

Kérjen tollunk 1914. évi ÚJ Gyümölcs-fa árjegyzéket, MELY TELVE VAN Jó ajánlatokkal! Ha még nem olvasta volna Úgy azonnal kérjen árjegyzéket. IRJON ILY CIMRE: Griffing Brothers, GRAND BAY, ALABAMA.

GRIFFING BROTHERS.

Árpádhoni képviselő: Zboray A. Twader; E LAP TULAJDONOSA.

Föld eladás!

Mi vagyunk a legnagyobb földbirtokosok és telepítők Louisianában!

Birtokunkban van több nagyobb területű föld-test; kitünő helyeken; kedvező feltételek mellett; több nemzetiség számára

Tulajdonosai vagyunk egy 28,000, egy 15,000 és egy 12,000 acerből álló földnek. Csak az elmúlt évben két nagy gyarmatot alapítottunk EURÓPAI nemzetek számára. Nagyon megvannak elégedve!

Kérjen felvilágosítást magyarul, mi magyarán válaszolunk!

Cimünk J. LAHROY SLUSHER and CO. SOUTHERN INVESTMENTS 607-8-9 ROUMAIN BLDG. BATON ROUGE, LA.

Thomas Butor-üzlete
 HAMMOND LA.

Ajánlja honfitársainknak bútor-üzletét: finom és olcsó ágyakat, asztalokat, varrógépeket és minden e szakbavágó cikket értékes ajándékot minden vásárló kap. **LEGYEN SZERENCSENK.**

helyi Menyhért plebános urat, a hazai és amerikai szakgazdász és író, hogy tanácsadónk és vezetőnk legyen e korszak alkotó nemzeti munkánkban!

Keresztelés. Árpádhon telepünkön, Husvét vasárnapján Varga Ferenc (Dantei) és kedves neje, született Szalay Mária asszonynak fia Gyula Géza nevet kapott. Keresztszülők: Fricz János Árpádhonból és Szalay Erzsébet (411. W. 148 St.,) New Yorkból. Jelen voltak: Tiszteletes Csontos András ref. lelkész és k. neje, Makkos György és k. neje a jókedvűről ösmert „Zsuzsi” néni; Kerekes Sándor és kedves neje stb. stb. kik mindannyian a legjobb szerencsekívánataikkal hallgatták el a szülőket és az új hongolgar Gyula Géza legfiatalabb árpádhoni kertész-jelöltet; e lap kiadója és neje hasonlólag minden a szülőknél kedves és jót kívánnak, de különösen, hogy ne állapodjanak meg a kedves szülők a telepítés kezdetén, hanem egy szívvel, egy lélekkel segítsék e lap telepítési nemes terveit, hogy így Árpádhon egykoron hatalmas erkölcsi testületté váljék!

Éljenek az árpádhoni Gyulák! Vig ünnepély keretében folyt le az árpádhoni Gyulák Husvét ünnepi (ápr. 12.) névnapjuk. Major Bruskay Gyula amerikai veterán telepítő-telepes, ez évben tartotta amerikai számkivetésének 34-ik, élte hajnalának pedig 55. névnapját. Szólt az „Ambrus”-féle banda szívet andalító mórban. — és a tánc, a hírneves „Csárdás” ropogott, pattogott egész hajnalig; hát hogy is ne, hiszen a mi Bruskay Gyula barátunknak örökké emlékeztető születésnapja volt ez évben; huszezer dolláros örökség szállott rá. Jelen voltak: Árpádhon egész előkelősége — világa! Ott volt a becsületben kopaszodni kezdő Zakár András kertész kollégánk egész, szép családjával; ott volt a mi Katikánk, a bus szalma özvegy, Keckeméthy Maklár Zsigáné; Blahut József családja persze a kedves Mária leányukkal; Ott volt a vig Clark Coats kereskedő, a nagy magyar barát, stb. stb. És ha az a mindig kutató felelő nap rájuk nem pirit, biz' isen talán még most is járnak a Magyar tangót! Legyenek ők boldogok! Bruskay Gyula bajtársnak pedig kívánjuk, hogy mindig gyorsan mozogjon a lába — tehát a számóca-szedés körül is.

Számóca-szüret. Árpádhonban a számóca-szüret negyed-rész táján van. Bár az időjárás oly hüvös, minő 19 évi fennállásuk alatt soha sem tapasztaltatott, az eredmény mégis kielégítő. Husvét hetében a három gallonos, azaz 24 pintes berry-baxoknak az ára itt helyben 5 dollár volt, mi a gyarmatnak napi kétezer dollár bevételt jelent.

Hogy nagy szüretre van kilátás, az abból is nyilvánvaló, miszerint az „Árpádhoni Kertészlap” nyomdájában több mint 30 ezer 6 centes pikelő és 10 centes pakoító jegy lett megrendelve a következő tekintélyes berry termelők által: Maklár József 1500, Szentmiklósy Linka 1000, Erdely Mihály 1000, Ifj. Novák József 1000, Tien János 1000, Oláh Mihály 500, Prokop András 1000, Matuscizky Pál 1000, Pethő Miklós 1000, Matuscizky István 1000, Hess György 500, Galuska János 500, Varga Ferenc 1000, Kopcsó János 500, Jaczkó János 500, Duczer János 500, Hudák József 1000, Blahut József 500, Bajusz András 1000, Báthory Gábor 1000, Bruskay Gyula 1500, Bruskay Ferenc 1500, Zakár András 500, Gálya András 1000, Májering Henri 500, Bereghy János 500, Kucserka György 500, stb. stb.

Április (a latin aperire "megnyitni", szótól, mert Ovidius szerint a tavasz nyit meg mindent, Szt.-György hava), a régi római kalandáriomban az évnek második, a juliániban az évnek negyedik hónapja. Most 30 napos, Julius Cæsarig 29 napos volt. Áprilisban a Nap a bika jegyébe lép. A hőmérséglet átlagos változása, azaz a havi közepes hőmérséglettől való és hosszú időn át észlelt eltérések középértéke e hónapban kisebb mint márciusban.

The Hungarian Immigration and Colonization Aid Society at its meeting on the 10th of April 1914 elected their yearly officers, and are now in position to announce the beginning of a great campaign in the interest of the Southern Colonizations.

Szerkesztői üzenetek.

Madarász Károly és Társai, Omaha, Neb., R. F. 4. Tény, hogy 1890-ben mi, tehát e lap kiadója és Bruskay Gyula kertészársam adtuk ki a második magyar lapot „Magyar Hon” címen Omahában. Tény, hogy mi voltunk azon szerencsétlen utörök, kik Amerikában az első magyar betűket öntettük. Előttünk Amerikában csak a Schnitzer Márkus lapja, az „Amerikai Nemzetör” létezett, melyet ha nem mi, az amerikai legjelölő egyesület, a híres „Pennsylvaniai Első Magyar Betegséggyógyító Társulat” tisztviselői támogatják, bizony-bizony a vállalat meg sem született volna! Sajnos, csak egyetlen egy „Magyar Hon” című lapot tudunk megőrizni az utókor számára, az 1890. nov. 4. 4. számú kiadványt; ezt is csak a gondviselés különös játéka tartotta fel számunkra, 24 éveses sors hányattat a kenyérrért küzdő pályafutásunkban; de hogy eleget tehesek kívánságunknak, kijelentjük, hogy ha Omahából legalább 25 előfizetőnk egyetemesen kérelmezi a régi lap apró, tehát részletenkénti közlését, mi szívesen meghajlunk a közkívánatnak. Az is tény, hogy az omahai nagy Cseh kolónia, itt Louisianában, Alexandria (11,213 lakosu város) tözsomszédságában alakítja Amerikának a legnagyobb Cseh gyarmatját a cseh sajtó és papjaik vezetése alatt.

R. Lillie, elnök. E. M. Morrison, al-elnök.
E. Richardson, pénztárnok.

Hammond State Bank

HAMMOND, La.

Tőke és felesleg :
100,000 DOLLÁR.

A MAGYAR HIVATALOS bankja!
Gazdasági Egylet

ÉRTESETÉS

Az Árpádhoni magyar villanyos

mozgó

SZÍNHÁZ

élvezetes,

TANULSÁGOS

KÉPEKET

Mutat!!

HETENKINT NÉGYSZER

ELŐADÁS!!

KEDD, CSÜTÖRTÖK ÉS

SZOMBAT ESTE 7 ÓRÁTÓL

VASÁRNAP DÉLUTÁN NAGY

ELŐADÁS.

A MAGYAR MOZI

TÁRSASÁG.

ROBERT R. REID
COLUMBUS REID
SHELBY S. REID

R., C. & S. REID

ÜGYVÉDEK

A következő megyékben gyakorolunk: LIVINGSTON, ST. HELENA, TANGIPAHOA és az egyesült államok SUPREME és FEDERAL courtokon. KÖZJEGYZŐK!

HAMMOND és AMITE CITY La.

REXALL PATIKA

HA A REXALL FÉLE GYOMORTISZTÍTÓ SZEREKET ESTVE A LEFEKVÉS ELŐT HASZNÁLJA,

MÁR A KÖVETKEZŐ NAPON

Vidám, egészséges lesz!

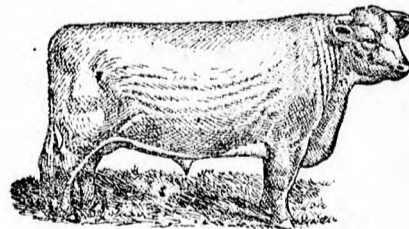
Áradobozonkint 10 25 50 c.

A "BANK of HAMMOND"

átellenében.

Swift & Co.

mütrágya = gyára,

SHREVEPORT és HARVEY, LA.

A LEGJOBB MÜTRÁGYÁT ITT CSINÁLJÁK.

Valódi MAUTHNER ÖDÖN féle magyarországi

MAGVAK Amerikában.

Kérjen árjegyzéket.

STEPHEN SKODÁK

1564 E. 29 St. LORAIN, Ohio.

Árpádhoni Kertészlap.

Az egyedüli magyar lap a Délén.
Megjelen minden hó közepén.
Előfizetési ára:
Egy évre. 50 cent
Magyarországra, Canadába 75. C.

Szerkesztő: ERDUJHELY MENYHÉRT.
Kiadója: ZBORAY A. TIVADAR.

ÁRPÁDHON, La.,

Hungarian Gardeners Journal.

The only Hungarian Paper in the South.

Published: MONTHLY.

SUBSCRIPTION:
In the United States 50 cent Per Annum.
For Canada and Hungary 75. cent

Editor: REV. M. ERDUJHELY.
Publisher: THEO. A. ZBORAY.
ÁRPÁDHON, Louisiana.

OFFICE:

Hammond, La. R.F.D. 1, Box No. 52.

NET ADVERTISING RATES Per SINGLE COLUMN.

Space	3 Mos	6 Mos	9 Mos	1 Year
1 inch	\$1.50	\$3.00	\$4.50	\$6.00
2 inch	3.00	6.00	9.00	12.00
3 inch	4.50	9.00	13.50	18.00
4 inch	6.00	12.00	18.00	24.00

DISCOUNTS:

For 6 months 10 percent.
For 9 months 15 percent.
For one year 20 percent.

Világ posta.

Gróf Károlyi Mihály függetlenségi képviselő, a magyar magnások legvagyonosabb tagja idézte, hogy az Amerikai magyarságot egy elválaszthatlan testbe olvassza, mert szomorúan kilátás van, hogy a hazai elégedetlen kormányzás kettőtörri a béke hitvány fonálát, és akkor az Amerikai két millió Szittyának hazája megvédésénél anyagilag és szellemileg, tehát lélekkel és testtel — vérrel és hússal — kell adóznia. A mecénás gróf 1875. márc. 4-én született, fia a hírneves Gyula grófnak és Pálffy Geraldin grófnénak, kiket a király is nagyra becsült, sőt a gróf fényes estélyeinek diszes termeiben nemegyszer megjelent a felsőges jó királyi pár. Az amerikai sajtó ünnepi hangon nyilatkozik a grófról, kit ezidőben: "legnagyobb magyarnak" tart.

A "Californiai Magyar Farmer" szomorú hírt hoz; támogatás hiányában beakarja szüntetni lapját. Magyar farmerek! támogatások a nektek csak jólétet szorgalmazó farmer lapot. Címe: 2719. Magnolia St., OAKLAND, CAL.

INGYEN 40 áker föld, VAGYIS 1000 dollár ajándék.

Én az „Árpádhoni Kertészlap” tulajdonosa nyilvánosan elhatároztam, hogy míg egyrészlől lapomat virágzóvá ohajtom tenni, másrészlől, hogy a mezzei gazdálkodáshoz nagyobb kedvet keltsék honfitársaim között, a következő megmáshatlan ajánlatot teszem:

1. Azon honfitárs, a ki az „Árpádhoni Kertészlapra” elsőnek előfizetett, tiz áker földet kap tőlem 250 dollár értékben tehermentesen, örök tulajdoni joggal.

Ez a szerencsés honfitárs, a Dante virginiai államból jött Varga Ferenc tagtárs, ki is a tiz áker földet tehermentesen, örök tulajdoni joggal már átvette tőlem a hammondi közjegyző előtt 1913. november 24-én.

2. Az „Árpádhoni Kertészlap” 2000. rendes (évi 50 centes) előfizetője között, az árpádhoni magyar gazdasági egyesület nyílt közgyűlésén sors huzatik, és az így kisorsolt első egyén kap tiz áker földet, 250 dollár értékben, ajándékol tehermentesen örök tulajdoni joggal.

Ezen ajánlat csak 1914 évi szeptember elsejéig, vagyis e lap születésének első évfordulata napjáig érvényes; ezen naptól a lap kéthetenként fog megjelenni.

3. Az „Árpádhoni Kertészlap” tulajdonosa, mint Árpádhon gyarmat alapítója, nyilvánosan ajánlatot tesz az amerikai összmagyarság előtt, hogy 5000 előfizető között egy második nyilvános sorsolást eszközölök, és az így elsőnek kisorsolt egyén 20 áker földet kap tőlem 500 dollár értékben, a midőn e lap hetenként fog kiadatni.

Ezek után kérdem, tett-e már magyar lap ehhez csak megközelítő kedvezményt előfizetőinek?

T. VARGA FERENCZ tagtestvér
ajándékba kapott földjének letelelési okmány-másolata:

DEED
From Theo. A. Zboray
To Frank Varga.

STATE of LOUISIANA,
PARISH of LIVINGSTON.

I hereby certify that the within and foregoing Act of deed was filed

For Record nov. 23th 1913

Recorded nov. 26th 1913

In Book 27 of Conveyances

Page No. 440 of the Records of the Parish of Livingston and the State of LOUISIANA.

(SS) E. Settoon,

Clerk of the District Court and ex-officio Recorder.

Spárga-termelés módja.

Folytatás az első oldalról.

a sorok közt van a bakhát. Mikor a spárga hajtásai elérték az egy láb magasságot, a bakhátakat bele húzzuk a spárga-sor árkába, úgy hogy az egy lábnyi hajtásból alig látszik ki 1-2 hüvelyk. Ekkor már az egész spárga-kert sik területet képez, mint a magyarországi új rendszerű szőlők sik talaja a kitakarás után. Azután még egyszer megköpéljük az ültetvényt. Ebből áll az első év munkája.

Második év tavaszán a spárga kőröit a föld színéig letördeljük. A hol hiányt látunk, ott új gyökérrel pótoljuk. Az után az egész földet jól feiporhanyítjuk. A ki nagyon hajszis, az már a második év tavaszán arathatja a spárgát. Az ily kertész azonban semmivel sem különbb ennél a gazdánál, a ki a 2 esztendő csikáját igába fogja. Sokkal okosabban cselekszik az a kertész, a ki második évben kétszer meg kapálja a spárga-ültetvényt és a harmadik évben kezdi aratni. Ha azonban valaki úgy cselekszik, a hogy ajánlottam, akkor a próbára ültetett negyed hold kertjét második évben termésre szoríthatja. Abból jut bőségesen a saját asztalára, még eladásra is jut valamennyi. Ambe azt a két holdat a melyet a saját nevelésű magról kelt ültetvényből kaptunk, ki-méljük, és csak az ültetés után harmadik évben fogjuk termésre. Akkor kapunk oly erős ültetvényt hogy jó gondozás mellett még 50 60 év mulva is teremni fog. Massachusettsben volt néhány év előtt egy angol farmer (Gummings), annak 80 esztendő spárga-ültetvénye volt.

Ültetés után 2 évre, vagyis a harmadik tavaszán arathatjuk a spárgát. Korán tavasszal feltöltjük a spárgasorokat. Most már nem a sor-közökben van a bakhát, hanem a spárga-sorokon. Vagyis a sorközökből ráhúzzuk a földet a spárgára. A talaj felszine fölött egy és fél láb magas bakhát takarja a spárgát. Olyan a spárga-ültetvény termés idején, mint a betakart szőlő télen Magyarországon. Ezek alatt a bakhátak alatt fejlődnek a gyönyörű spárgahajtások, melyeket Louisianában és más déli államokban már

március hónapban aratni lehet. A spárga aratásáról és piaca szállításáról máskor bővebben fogok írni.

Ötödik kérdés a spárga fajok megválasztása. Biz' én Amerikában nem sok szép spárgát láttam. Itt jobbára zöldes, vékony, fás spárgát termelnek. Az igazi finom spárga kékes piros árnyalattal, fehér színű, kövér hajtású, gyenge mint a harmat, édes ízű. Német—Franciaországban, Magyarországon sokkal finomabb spárgát termelnek, mind Amerikában. Legjobban ajánlom a Connower oriását (angol neve: Connovers' Colossal.) ez német fajta. Másik a Columbia White Mammoth. Ez amerikai. Vannak ugyan finomabb, francia fajták is. Azokat azonban nem termelik Amerikában. New Orleansban a két éves gyökerek ára egy tucat egy csemőben 25 cent; 100 darab 75 cent, 1000 darab 6 tallér. A mag fontja 65 cent. Egy font mag elegendő egy hold beültetésére.

Végül megjegyzem, hogy spárgát tavasszal, késő tavasszal, ősszel is lehet ültetni.

LIN. CHANNELL,

Hammond, La.

Eladok kész és műveletlen Farmokat.

Dr. J. M. Ehlert

kiváló orvos és gyógyszerész,

SPRINGFIELD, Louisiana.

A SPRINGFIELDI PATIKA TULAJDONOSA, SZIVÉSEN LÁT MINDENKIT ÜZLETÉBEN.

Föld eladás!

ÁRPÁDHONBAN 30 hold földből álló birtok, melyből 12 hold művelés alatt áll.

JÓ HÁZ ÉS MELLÉK ÉPÜLETEK! Ártézi kút, 280 termő gyümölcsfa; egy holdon termő szőlő stb. jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:

BLAHUT JÓZSEF.

BOX 154-

SPRINGFIELD, LA.

Magyar Kertészek!

JÓ, FRISS MAGVAKAT ÁRUL!

STEPHEN SKODÁK

Lorain, Ohio.

BOLDOS TUSVÉLI ÜNNEPELŐK KIVÁLÓAN

Szőlő-művelés.

Irta: Érdújhely Menyhért.

A nagy Magyar—Alföldön tízenegyhold szőlője volt az édes anyámnak. Csengőd határában volt a szőlő a Duna-Tisza közén Kis-Körös szomszédságában. Pihenésem legkellemesebb óráit abban a szőlőben töltöttem. Kelves pihenő-helyem volt a szőlő azért is, mert az édes anyámé volt! azért is mert szép hazám szíve tájékán volt; de meg azért is mert remek finom gerezdeket termelt. Azt mondja erre valaki: ugyan hogy te emhettek finom szőlőt a csengődi homok buckák? Erre én azt felelem: hajdanában bizony csak karcost termettek. Azonban ma már a szó teljes értelmében finom nedűt teremnek. Az újabb kor szőlő-művelése és a kitűnő fajták a homok buckákon finom, zamatos bort tudnak előállítani. Vendégeimnek így kínálom az édes anyám borát: „A csengődi bor egy csomó napsugár pohárba szorítva”. Ma a homok-buckákon mézedez fürtöket és zamatos bort termelünk. Az okos művelési rendszer és a jó fajták megemésztették a buckai szőlőket. — Mondok más példát. Ferenc József király asztalára Matiasz János kecskeméti homok-szőlőjéből szállítják az asztali csemege-szőőt. Ez a Matiasz állította elő az Ezeréves Magyarország nevű kiváló szőlőfajt a kecskeméti homok-buckákon.

A szőlő-művelés ma egyik ága a tudomány. Ahhoz nagy szakértelem kell, hogy széperedményt tudjunk felmutatni. A művelés azonban nem csupán abból áll, hogy valaki egy szőlőfajt metszeni és kapálni tudjon. Először is ismerni kell a szőlő-fajokat. Tudni kell külön-külön minden fajnak a metszési módját. Tudni kell a kapálást, permetezést, fattyazást, kénporozást. Tudni kell a csemege- és borszőők különböző kezelését. Tudni kell a bor készítését és kezelést. Minden befolyásolja a szőlő-művelés eredményét. Az okos szőlőműveléssel úgy Magyarországon, mint a külföldön pompás eredményeket tudnak felmutatni. Oly vidékeken, amelyek azelőtt parlagon hevertek, ma dús gerezdekkal pompázó szőlők virulnak és tulajdonosuknak bőséges jövedelmet hoztanak. Magyarország szőlőművelése mindenkor előkelő helyen állott a világban. A magyar embernek kedves foglalkozása a szőlő-művelés. Szép, kellemes, egészséges és jutalmas gazdasági ág az. Még azt a vidámságot is, amely hajdanában a magyar mezei munkás ajkain megszólalt, csak a szőlőkben találjuk fel, ahol kapáláskor, kötözéskor, szüretkor csengenek a szívhez szóló szép magyar nóták. Amerikában, a lázas munka hazájában nem foglalkozik a magyar

szőlő-műveléssel. Bányában dolgozik az egyik, játszva életével minden percében. Ízzó kohók fúlasztó levegőjén fáradszik a másik, emésztve acé izmainak erejét.

Csak kevés foglalkozik gazdasággal. Az is vagy buzát termel, vagy tejgazdasággal, zöldség-termeléssel foglalkozik. Szőlőműveléssel alig foglalkoznak néhányan azok is csak mellékesen űzik a szőlő-művelést. Éppen hogy legyen abból is egy kevés.

Pedig lehetne itt szőlőt művelni sok haszonnal. S aki érti a legújabb rendszerű szőlő-művelést és ismeri a legjobb szőlő-fajokat, nagyon is jutalmas gazdaságos üzlet Amerikában. Természetesen itt a szőlőben is a tömeg-termelés a fő. Mutató, bőtermő és édes szőlő kelendő itt. Igen finom fajokat amerikában magyar embernek nem érdemes termelnie. Sem a nagyon finom, zamatos asztali szőlőnek, sem az illatos aszú-bornak nem adják meg az illendő árat. Egy angol, kinek összeköttetései vannak, még jobban boldogul azokkal. Magyar ember egyáltalában nem. A magyar ember jó minőségű tömeg-szőlőt termeljen. Vagyis oly fajokat válasszon termelésre, melyek mutatósak. A fürtök szép tömörök, nagyok legyenek. Legyen a szőlő édes, lehetőleg korán érő, legyen alkalmas a szállításra. Ha ilyen fajokat termel; akkor akár mint asztali szőlőt adja el a termését, akár bort szűr abból, bőséges jövedelme lesz a terméséből. Az amerikai városokban temérdek szőlőt elfogyasztanak. A borfogyasztás ugyan csekély. Itt a túltermeléstől nincs mit tartani. Mindezekhez vegyük még hozzá, hogy az amerikai szőlő még ősi erejében van. Ezt még nem esigázta el a túlságos művelés. Európában az örökös metszés teljesen elgyöngítette a szőlőt. Agyon van az már művelve. Azért az európai csenevész szőlő nem képes ellent állani a filoxérának.

Az amerikai szőlő gyökerén vígan tenyészik a filoxéra, mégsem képes azt elpusztítani. Mivel az amerikai szőlő még ősi erejében van. Azért bírja a lugas-művelést. Azért képes őrjási termésekre.

Ha tehát ismerjük a legjobb amerikai szőlő fajokat és tudjuk azok helyes kezelési módját, nagy haszonnal űzhetjük itt a szőlő-művelést. Ez okból érdemesnek tartottam e lap t. olvasó közönségének figyelmét a szőlő-művelésre irányítani. Visszas állapot az, hogy a szőlő-műves magyar munkások Amerikában egyáltalában nem foglalkoznak szőlő-műveléssel; holott itt is, éppúgy mint hazánkban tekintetre méltó eredményt tudnának felmutatni.

Folyt. a 6. oldalon.

A Bank of Hammond.

Frank E. Neel's, elnök. Arthur Loranger, al-elnök.
Sámuel L. Hill, pénztárnok.

HAMMOND, LOUISIANA.

BEKEBELEZVE 1894. TÖKE ÉS FELESLEG \$75,000

Az árpádhoni magyarság nagy összeget forgat itt évente.

AZ ELSŐ ÁLLAMI BANK TANGIPAHOA MEGYÉBEN.

Frank E. Neelis és Társai,
HAMMOND, LOUISIANA.

Legnagyobb Árú-ház [Bazzár]

MELYBEN MINDENT LEHET Venni és ELADNI;
élelmiszerek, ruha, szekér, műtrágya és a többi, minden.

A GOMBOSTÚTUL - AZ AUTOMOBILIG,
mindent - mindenidőben.

AZ ÁRPÁDHONI MAGYARSÁG KEDVELT HELYE.

CAMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

Francia Vonal. New Orleans és Havre között.

HAJÓJEGY IRODA.

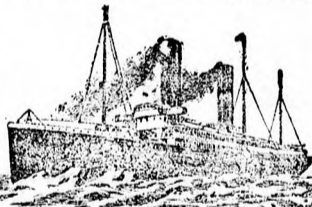
ELADOK MAGYARORSZÁG
BÁRMELY RÉSZÉBE HAJÓ-
JEGYEKET. Azonkép, ki is
hozhatja rokonát általam.

Az összes társulatok

képviselője

HAJÓ-KÖZLEKEDÉS: Florida, április 22. Laurent, május 22.
Harmad osztályú jegyek árai: NEWORLEANSBOL HAVREBA \$29. 50.
TRIESTBE \$41. 05; FIUMÉBA 39. 65; BUDAPESTRE \$12. 00.

Frank J. Orfila.

862 COMMON ST. Hennen Bldg.
NEWORLEANS, LA.

A. O. Miller.

ágyak, matrasok, rúgók, butorok.

TEMETKEZÉSI KELLÉ-

KEK RAKTÁRA.

Hammond,

Howard Saint.

KOCSIK, KANTÁROK,

NYERGEK EKÉK,

KULTIVÁTOROK,

Kapák, Ásók, Sarlók, stb.

nagy választéka.

Louisiana.

Ezen "államilag engedélyezett" magyar telepítő-lap egész évi előfizetése csak 50 cent; rendeljemeg és figyeljen nagyszabású telepítési munkánkra!!!

BUTORSZÁLLÍTÓ, KOVÁCS, SZIJGYÁRTÓ,
TEMETÉS-RENDEZŐ, de különösen
a magyarság fiakerese:

J. C. FARLEY.

Telefon: 31. HAMMOND, LA.

Hammond Box & Veneer Co.

Hammond, La.

Berrycratek és zöldség dobozok.

Ha háza leégne, vagy vihar elpusztítaná
nagy kára volna!

Csak biztosítás mentheti Önt meg a kártól!

Ha nincs bebiztosítva, ne kockáztassa tovább vagyonát,

M. B. Wright

A leghíresebb biztosító társulatok
képviselője.

TÚZ,- VIHAR,- ÉS JÉGBIZTOSÍTÁS.

Hammond, La

R. LILLIE,
elnök,

H. W. ROBINSON,
alelnök,

JAS. JUMONVILLE
titkár.

**HAMMOND ICE, LIGHT AND
BOTTLING CO. LTD.**

Szódavíz, pop, jég, világítás.

Telefon 79.

Hammond, La.

L. D. Spencer and Son.

HAMMOND, LA., DESZKA RAKTÁRA.

MINDÉG KÉSZLETBEN TART: AJTÓ, ABLAK, ZSINDELY
FESTÉK, BÁDOG, SZÖG, ÜVEG,
FESTŐ OLAJ és MINDENT ami az építkezéshez szükséges.

E LAP KIADÓJA MÁR 18 ÉV ÓTA ÖSMERI ÉS MINT SZERFELETT
becsületesebb üzlet embert a legmelegebben

ajánlja!

Fokoznak nemzeti becsületünket s magoknak tisztességes hasznot szerezhetnének. Ehhez azonban első sorban szükséges, hogy magyar kertészeink ismerjék azokat a szőlő-fajokat, melyek Amerikában legjobban beváltak. Azért alant cikkelyemben a legjobb amerikai szőlő-fajokról fogok írni. Azokról tudni illik, melyek bőtermők, mutatósak s így a magyar kertészeknek művelésre legajánlatosabbak.

Ezután az amerikai művelési rendszert fogom leírni.

Amerikai szőlőfajok.

A sikeres szőlőművelés első feltétele a jó szőlőfaj. Ugyanazon a földön egyik faj jó bort ad, a másik silányat. Egyik sokat, a másik keveset terem. Magyarországon egyik tábla szőlőm Ezeréves Magyarország nevű fajtával volt beültetve; mellette a másik Madelaine Angeline fajtával.

Az ezeréves Magyarország legalább is tízszer annyi termést adott, mint Madelaine. Ugy a minőség, mint a mennyiség tekintetében nagyon sok függ a fajtától. Ma már úgy az európai, mint az amerikai szőlőfajokban vannak kitünők, melyeket ki kell választanunk, ha jó minőségű szőlőt bő termést akarunk kapni. A szőlőfajok nemesítésében Magyarországon is tekintetre méltó eredményeket érnek el. Azonban ezen a téren kétségkívül Franciaország vezet. Ott állították elő a világ legbővebb termő szőlőjét az Aramont, amely a kövér algiri talajon holdankint 200 hektoliter bort ad. Mesébe illő mennyiség! Ugyancsak Franciaországban állítják elő a legdrágább borokat. Körülbelül 15 év előtt Magyarország leghíresebb bortermelői kinn jártak Franciaországban. Akarva -- nem akarva el kellett ismerniök, hogy a medóci borok versenyeznek a mi tokaji borainkkal. Ime mit tesz a tudomány!

Ha tehát valaki szőlőt akar ültetni, itt Amerikában is előbb jól tanulmányozza ki a legalkalmasabb fajokat s azután lásson az ültetéshez. Ne azt nézze, hogy a szomszédja szőlőjében miféle fajok vannak; hanem figyelje meg, hogy melyek Amerikában a legjobb szőlőfajok? s a legjobb fajok közül válassza ki azokat, amelyek céljának legjobban megfelelnek. Azután nézzen utána, hogy hol szerezheti be azokat a fajokat, amelyek az ő céljára alkalmasak.

A fajok megválasztásánál két fő szempont lehet irányadó. Aszerint t. i., amint valaki csemege, vagy bor-szőlőt akar ültetni. Ha van jó piacunk a csemege-szőlő elárúsítására, akkor a csemege-fajok közül válasszuk ki a legjobbakat. Ha pedig bor-szőlőt akarunk ültetni,

akkor azok a fajok után kell kutatnunk, melyek a legjobb tömeg-bort adják. Ugy a csemege, mint a borfajok megválasztásánál hangsúlyoznom kell, hogy Amerikában a magyar ember tömeg-termelésre törekedjék. A keveset termő, nagyon finom szőlőfajok itt Amerikában magyar embernek nem ajánlatosak. Tömeg-termelésre alkalmas csemege-fajok azok, melyek nagy, vállas, tömött fürtű, korán érő, édes szőlőt adnak. Borszőlő-fajok pedig azok, amelyek sok édes bort adnak.

Ezek előrebocsátása után néztük azokat a szőlőfajokat, melyek Amerikában tömeg-termelés céljából legjobban beválnak.

1. Columbian Imperial grape, ami Európában a piros Saszla, az Amerikában a Columbian Imperial szőlő. A piros Saszla szőlőt jól ismerik magyar kertészeink is. (Franciaul így írják ki: Chasselas). Franciaországból ered, de mamár Európa minden országában el van terjedve. Magyarországon is a legkedveltebb asztali szőlő. A saszlához igen hasonlít az amerikai Columbian Imperial. Ez is piros. Erőteljes növéssű és a talajban nem válogatós. Fürtjei nagyobbak a saszlánál. Ezek is tömöttek. Egyik jó tulajdonsága a Columbian Imperialnak, hogy kibírja a szállítást. Azért a délvídeken, -- honnét Chicagoba, New Yorkba, tehát nagy távolságokra kell szállítani a korai szőlőt, -- főként ajánlatos a termelése. Fürtjei nagysága mellett még abban is fölülmulja a saszlát, hogy a bogyói edesebbek és izletesebbek annál. Még az is jó tulajdonsága a Columbian Imperialnak, hogy nem hajlandó a szőlőbetegségekre. Azért én e fajt déli kertészeinknek különösen ajánlom. Aki bő termő, édes, finom és szállításra alkalmas csemege-szőlőt akar ültetni, az a Columbian Imperialt bátran választhatja. Ha kissé drága is a venyigéje, nem kell érte sajnálni a pénzt. A termés bősége sen visszafizeti az árát. Tucátja 5 tallér.

2. Niagara grape, Amerikában egyik legkedveltebb szőlő faj. Fürtjei fehérek, nagyok és tömöttek. Gömbölyű szemei nagyok, vékony bőrűek, nagyon édesek és zamatosak. Julius hóban érettek. Csemege-szőlő, de azért borszőlőnek is használják. A Niagara vesszei és gyökerei is erőteljesek, a talajban nem válogatós, azért egész Amerikában a Niagarától a mexikói öbölíig mindenütt el van terjedve. A két esztendő gyökere vessző ára százankint 5 tallér, 1,000 vessző ára 35 tallér. Azoknak a szegényebb sorsu vincelléreknek, kik a vesszők bevásárlása-

Folytatása a 7. oldalon.

nál a pénzre is néznek, ezt ajánlom legjobban. Magánzosoktól még olcsóbban is kaphatnak veszőket. Én csupán a kereskedelmi árakat jelzem itt. Bő termés tekintetében ugyan a Columbian Imperial fölülmulja a Niagarát. Minthogy azonban annak a venyigéi még igen drágák, szegényebb soru kertészeinknek a Niagarát ajánlom; amely bő termő, finom, édes szőlőt ad és a venyigéjét igen könnyű beszerezni. Még abból a tekintetből is ajánlatos, hogy amit csemege-szőlő gyanánt nem birunk eladni, abból igen jó bort szűrhetünk.

3. Concord. Ezt is termelik New York állam északi részétől déli Louisiánáig egész Amerikában. Mindenütt kedvelt és értékes szőlő-faj. Venyigéi erőteljesek, dúsán hajtának. Az általános miveltésre igen alkalmas faj. Fürtjei nagyok: kékes-fekete színűek, édes, érik július hónapban. Fürtjei kiállják a szállítást, azonban hosszabb szállításra nem oly alkalmasak, mint a két előbbi fajta. A 2 éves venyige ára kereskedőknél 35 tallér ezrenként. Minthogy ez is nagyon el van terjedve Amerikában, magányos termelőknél olcsóbban is lehet kapni. Termelésre a Concord szőlőt is jó lélekkel tudom ajánlani magyar vincellereinknek.

4. Worden grape, a legkorábbi fekete szőlő. Korábban érik a Conkordnál és Niagaránál. Azért aki nagyon korán akar érett szőlőt szállítani a piacra, jól teszi, ha Wordent ültet. Ennek a korai érés a fő jó tulajdonsága. Különben a Concordhoz sokban hasonlít. Nagy, fekete fürtjei vannak. Tömörök. Szemei édesek. Venyigéi erős növények. Azonban hatványos tulajdonsága, hogy a szállítást nem bírja ki. Tehát legnagyobb ovatossággal kell szállítani. A 2 éves gyökeres vesszők ára kereskedőknél ezrenként 35 tallér. Alkalmas csemege-gének és bornak.

5. Scuppernong. Különösen a déli vidéken termelik. Bronzszínű fürtjei úgy aszatra, mint borszűrésre alkalmasak. Ez is elég bő termő, de az előbbiekkal nem vetekedhetik.

Magyar kertészeink leg-helyesebben teszik, ha ültetésre oly szőlőfajokat választanak ki, melyek úgy csemege, mint borszűrési céljából alkalmasak. Sokféle fajtát összeszedni nem célszerű. Ha én valakinek a szőlőjében nagyon sok-féle fajtát látok, előre is megmondom, hogy az illető nem ért a szőlő-műveléshez. A fentebb elősorolt fajták magyar embernek untig elegendők, sőt még azt ajánlom, hogy ezek közül is kiki válasszon ki 2 legföllebb 3 fajt, amelyik a saját céljának legjobban megfelel s azt szerezze be ültetésre. A fentebb elősorolt fajták úgy aszatra, mint bor-

szűrésre alkalmasak. Igaz, hogy egyik jobb csemege-szőlőt, s gyengébb bort, a másik kevésbé értékes csemege-szőlőt és jobb bort ad. Pl. a Columbian Imperial remek csemege-szőlőt, de gyengébb bort ad. A Scuppernong elsőrendű bor-szőlő, de csak másodrendű csemege-szőlő. Átlagos tömeg-termelésre magyar kertészeinknek legjobban merem ajánlani a Niagarát; amely igen finom csemege-szőlőt ad s a megmaradt és selejtes fürtökből kitűnő bort szűrhetünk. Magyar kertészeinknek ez a legajánlatosabb. Minthogy a Niagara korán érő szőlő, azzal a nagy piacokon korán megjelenhet a kertész. A selejtes fürtöket a tőkén hagyjuk mindaddig, míg teljesen meg nem értek s azokból tüzes bort szűrhetnek. Mindazáltal jól teszik magyar kertészeink, ha a Niagara mellett, legalább próbára még más fajtát is ültetnek, pl. Concordot, vagy ha van közel piac: a Wordent. Avagy aki nem néz pár tallérra, igen ajánlom, hogy ültessen Columbian Imperialt. Azonban legföllebb 3 fajtával kiki elégedjék meg. Lesz eisőben értékes csemege-szőlője, de amellelt lesz másodsorban víg bor-szűretje is.

TELEPÍTÉS.

A Chases-lakei, sperryvillei, brantinghami és glenfieldi telepeken másfél év alatt több mint 100 magyar család vett farmokat. Telepeink a glenfieldi dipótól 3-5-7-12 kilométerre esnek a New York Centralon. Sik, kőmentes, barna homokú földjeinken minden őshazi növény, szőlő, gyümölcs, zöldség megterem. De kivált állattenyésztés, tehenészet s aprómarhárból pénzelünk, mindent New Yorkba szállítva. Decembertől márciusig tartó szigorú telünkön, melyet jó nyár követ, kifagy a sok féreg, ami tavasszal milliószámra lepi el a Nyugat vetéseit. Mi csak hírből ismerjük a kínzó szunyogot, moskitót, zetre-legyet, hookwormot, mérges kigyókat, tornádót, napszúrást, sertésvészt, tyuk-kolerát, maiáriát, stb.

Mi nem hadakozunk a tolvaj, asszony-leső négerek ellen, s nem rothad nyakunkon a terményünk, mint vad Nyugaton, ahol a templomban is revolverrel járnak. Mi már élvezzük mindazon előnyöket, mikről a Nyugat és Észak farmerjei csak ábrándoznak. Földjeink értékét új vasutak, a Sperryvillén épülő villanytelepek, vízfűzők, új papírmalom, stb. rohamosan növelik.

Április elseje után a mostani potomákról már álmodni sem lehet. Hát ennyi embert humbug-dolgokkal nem lehet ide csöditeni. Az „Amerikai Kalauz” is, e közhasznú könyv, New York államot, mint a legjobbat ajánlja településre. Egészséges vidékünkkel ezrelkel keresik fel a nyaralók is. Kapin László is kanadai gyomorbetegsége miatt szabadult meg. Weiczinger József bányász, ki félholtan került ide, ma már akár díjbirkózásra mehetne. Én és 5 gyermekem New Yorkban folyton nyavalyáskodtunk, s ma mindhárom fiamat besorozták. Mi nagy családú Szittyák, nemsokára kiszorítjuk innét a farmokon csak babrálgató ánglusokat. Még most vehet itt potomáron oly farmokat, hogy a rajtuk levő épületek megéri az árakat. Jöjjön melegen öltözve, mert: „Késő bánat ebendőlat.”

E. MIHALYI & SONS,

Glenfield, N. Y.

Lehmann's Seed Store

245 Main Str., Baton Rouge, La.

Az árpádhoni magyarság szives figyelmébe ajánlom, VETŐ és VIRÁG-MAG üzletemet.

Ezen és több déli állam lakói nagy megrendeléseket szoktak nállam eszközölni, mert régóta bevan igazolva, hogy MINDEN TÖLEM VETT MAG CSIRAKÉPES. MINDÉG NAGYBAN TARTOK ÜLTETŐ KRUMPLIT és minden e szakba vágó magot. Az Egyesületeknek ár leengedés. Forduljon bizalommal hozzánk, nemcsalódik megbízhatóságunkban! Látogasson meg!!

L. L. CLARKE

Hammond, La.

a legnagyobb takarmány-üzem, melyet H. H. WAYLAND

MEGBIZOTT KEZEL. Eladok első osztályú takarmányt, jutányos áron. A magyarság támogatását kérem.

Joseph Schwartz Co., Ltd. New Orleans, La.

The Sout's Greatest Wagon,
Buggy and Harness House.

Elad kocsikat és lószerszámot HITELBE és 4 hónapi határidőre. Az ittenjogos megbizottja KANYÓ LAJOS kinek szüksége van rá forduljon hozzá.

Kanyó Lajos
ÁRPÁDHONI
KERTÉSZ
KOVÁCS
Gépész
és a mozgó színház
tára-tulajdonosa.

„SETTOON” Testvérek nagy-üzlete! Springfield, L

Szivesen látják az árpádhoni magyarságot, hol élelmet, ruhát és mindent amire a farmernak SZÜKSÉGE VAN, olcsón vehet.

Az árpádhoni magyarság
KEDVELT BÓTJA!

IDE

Árpádhonba
Magyarok, Testvérek!
Vissza az Ősi foglalkozáshoz!
Hazánkiai! vissza az ekeszarvához!

Telepedjete le a legvirágzóbb és legrégebb magyar gyarmaton Árpádhonban, Louisiana államban. Itt nem kell uttörőnek lennetek. Itt nem elhagyott, idegen világba kerültek, hanem ezer honfitársaitok, testvéreitek közé.

FÖLD SZÉTOZTÁS!

ÁRPÁDHON Amerikában a legrégebb, 18 éves, legsűrűbben lakot ezer magyar lelket számláló és 3 templommal, 3 állami, egy katolikus iskolával, több betegsegélyző és farmer szövetségekkel melynek évi forgalma 100,000 dollár; VILLANYOS MOZGÓ SZINFÁZZAL bíró és ALBANY állomásunktól csak FÉLMÉRTFÖLDNYIRE FEKVŐ

HÍRES MAGYAR GYARMAT

Itt szerezhetők még kitünő minőségű, gyönyörű fekvésű művelt és műveletlen földek 10, 20 akeres, esetleg nagyobb darabokban. A földek ára 5 év alatt egyenlő éves részletekben a szamóca termésből törlesztendő. Első részletbe a vételárnak egy ötödét kell lefizetni; a főlösszeg lefizetése után JÓ és TEHERMENTES ÖRÖKJOGOT adok.

Vételár holdankint 25 dollár.

ZBÓRAY TIVADAR

ESZTERHÁZ, HUKOK-VÖLGYE, CANADA és az ÁRPÁDHONI GYARMATOK ÁLLAMILAG ELCSMERT TELEPÍTŐJE.

R.F.D. Hammond, La.

Csak szamóczából kaphatni itt 3-4 holdból többet, mint ezer dollárt. Minden kerti velemény bőségesen megterem és az erős Magyar Gazdasági Egyesület által könnyen értékesíthető. Itt kevés pénzzel is le lehet telepedni, mert a kinek 3-4 száz dollárja van, már megkezdheti a gazdálkodást. Költséges gazdálkodásra itt nincs szükség, a hozzávaló fa anyag olcsó. Felszerelés sem kell sok annak, ki kertészettel kezd. Élhet szépen magyarok között mint akár otthon édes zölle helységben; az azúr-kék égbolt alatt, a cséregő madár és az ekeszarva mellett. A ki még ez időszert nem akar letelepedni, az is okosan teszi, ha Árpádhonban vesz földet, ez a legjobb és legbiztosabb bank, melyben pénzünk soha elnemveszhet, csak nőhet.

Aki korán kel, aranyat lel!

PLANTER "FARMERS CHAMPION"-ja
és egyéb műtrágyái a legjobbak.

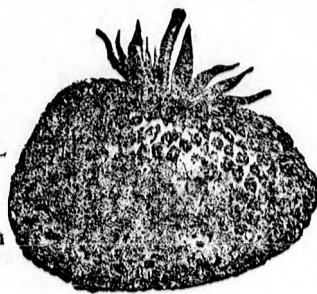
Planters Fertilizer & Chemical Co.

NEW ORLEANS, LA.

HELYI ÜGYNÖKÖK

F. E. Neels & Co. Hammond, La.
Edwards Brothers, Ponchartrou, La.
Brackensidge Lumber Co. Springfield, La.

500 TALLÉR
Évi tiszta hozomány
Egy akér
SZAMÓCZÁBÓL
Jó évben
A magyar gyarmaton
ÁRPÁDHONBAN
Louisianában.

500 DOLLAR
Yearly net product
From **One acre**
of
STRAWBERRY
in good season
in the Hungarian settlement
in **ALBANY,**
Louisiana.

A legnagyobb

Magyar Gazdasági Egyesület

a nagy Amerikában

az Árpádhoni!

Alakult 1910 nov. 2-án, ugyan azon évben be is kebeleztetett.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján, a saját gyűlés-teremben.

Elnök: FAZEKAS SÁNDOR.

Alelnök: MAKLÁRY LÁSZLÓ.

Pénztárnok: BEREGI JÓZSEF.

Titkár: BÁLINT GÉZA.

Jegyző: ERDEI MIHÁLY.

Ellenőrök: KOPCSÓ MIHÁLY és MEGYESY ISTVÁN.

Teremőrök: PÁLL MIHÁLY és Ifjabb JUHÁSZ JÓZSEF.

Céljai a következők:

Terményeit helyben és készpénzért eladni. Tagjainak saját tőkét kölcsönbe adni és hitelt közvetíteni. A mult 1913-ik évben kölcsönt adott az egyet, 1) készpénzt 725 dollárt, 2) műtrágyát 3739 dollár értékben, 3) szemes takarmányra [zab, kukorica] 2454 dollárt, 4) szamóca dobozokra 4300 dollárt. Az Egyesület által előlegezett, illetve hitelezett összeg kitesz tizenegy ezer és 218 dollárt, amely kölcsön a "Magyar Gazdasági Egyesület" révén nagy segítségére van a kezdő és kis tőkével bíró gazdálkodóknak.

Az egyet teljes czime:

First Hungarian Farmers Society

ALBANY, LA.

C. M. MOORE,

Mérnök.

Ajánlja magát a Magyarság pártfogásába!
KÉPZET MÉRNÖK. JÓTÁLL A FÖLDMÉRÉSÉRT.

Házi telefon száma 169 - 3.

Hammond, La.

HIVATALOS

OKIRATI!